

Joanna Bierówka [ORCID: 0000-0002-2668-3503]

dr, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

III KONGRES EDUKACJI MEDIALNEJ „SPOTKANIE BADACZY I PRAKTYKÓW”, 25–26 PAŹDZIERNIKA 2018 ROKU, GDAŃSK–GDYNIA

III Kongres Edukacji Medialnej odbył się w dniach 25–26 października 2018 roku w Gdańsku i Gdyni. Jest on imprezą cykliczną, której głównym organizatorem jest Polskie Towarzystwo Edukacji Medialnej – ogólnopolska organizacja naukowa zrzeszająca zarówno badaczy reprezentujących różne dyscypliny naukowe i środowiska akademickie, jak i praktyków, czyli nauczycieli i edukatorów. Towarzystwo powstało w 2012 roku, a jego celem jest popularyzowanie i rozwijanie wiedzy o mediach oraz edukacji medialnej, a także prowadzenie badań w tym zakresie. Pierwszy Kongres odbył się w roku 2014 w Krakowie. Jego myśl przewodnia sformułowana została następująco: *Co z tą edukacją medialną? Uwarunkowania, cele i perspektywy w dobie dynamicznych zmian technologicznych, społecznych i kulturowych*. Kolejny Kongres, który miał miejsce dwa lata później w Lublinie, nosił tytuł: *Praktyki edukacji medialnej. Strategie użytkowania mediów – nowe formy zachowań społecznych i kulturowych*. W roku 2018 uczestnicy III Kongresu obradowali pod jakże aktualnym hasłem: *Edukacja medialna w świecie cyfrowego konsumpcjonizmu. Nowe technologie a solidarne*

i pluralistyczne społeczeństwo. Głównymi organizatorami Kongresu było PTEM oraz Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego, zaś współorganizatorami – Europejskie Centrum Solidarności oraz Centrum Nauki Experiment. Partnerem głównym została Fundacja Konrada Adenauera, natomiast patronat honorowy objął Prezydent Lech Wałęsa i Polski Komitet UNESCO.

III edycja Kongresu została pomyślana jako spotkanie badaczy i praktyków, którzy brali udział w panelach dyskusyjnych, wysłuchali sekcji referatowych oraz uczestniczyli w warsztatach. Prócz obrad plenarnych, które rozpoczęły pierwszy dzień, w Europejskim Centrum Solidarności odbyły się dwa panele dyskusyjne. Obrady *Edukacja medialna jako edukacja dla demokracji w czasach nowych technologii* moderowane były przez Beatę Staszyńską-Hansen (Fundacja Citizen Project/PTEM). Udział wzięli w nich: prof. Piotr Celiński (Wydział Politologii UMCS), Aleksandra Czetwertyńska (Centrum Cyfrowe), prof. Tomasz Szkuclarek (UG) oraz Przemysław Staroń (II LO w Sopocie). W ramach pierwszego panelu, moderowanego przez Alicję Pacewicz (Fundacja Szkoła z Klasą), uczestnicy – Piotr Pacewicz (OKO.press), prof. Małgorzata Mołęda Zdziech (Biuro Promocji Nauki PAN PolSCA), Patryk Zakrzewski (Stowarzyszenie Demagog/Akademia Fact-Checking) oraz Wojciech Cieśla („Newsweek Polska”, Fundacja Reporterów) – zastanawiali się *Jak budować demokrację w czasach manipulacji online i fake news?* Panel drugi nosił tytuł „Dane, wszędzie dane!”. *Co wiedzą o nas algorytmy i co my powinniśmy o nich wiedzieć?* Dyskutowali na ten temat: dr Karol Piekarski (MediaLab Katowice), Kamil Śliwowski (Fundacja Panoptykon) oraz dr Grzegorz Ptaszek (WH AGH/PTEM). Moderatorem panelu był Onno Hansen-Staszyński (Fundacja Ezzev/PTEM). Trzeci panel odbył się z kolei na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego i moderował go Wiesław Bratkowski (USWPS). Nad dylematem *Programuj albo zostaniesz zaprogramowany! Nauka programowania jako nowe umiejętności obywatelskie?* pochylili się Van Ahn Dobrowolska-Dam (Kids Code Fun/Girls Code Fun), Iwona Brzózka-Złotnicka (Superbelfrzy.pl), Maciej Wojnicki (LOFTI Robot) oraz dr Małgorzata Cackowska (UG).

Kolejną częścią Kongresu był wykład prof. Jacka Pyżalskiego pt. *Jak bardzo prospołeczni i prorozwojowi są internauci. Doniesienie z badań*. Profesor odniósł się do wyników badania EU Kids Online 2018, analizując przyczyny podejmowania działań prospołecznych przez młodych użytkowników sieci, a także bardziej ogólnie rozważając o ich praktykach związanych z użytkowaniem Internetu. Pod koniec pierwszego dnia Kongresu zaproponowano uczestnikom udział w jednym z czterech warsztatów. Pierwszy z nich, *Nowe technologie w społeczności lokalnej: diagnoza potrzeb i planowanie działań edukacyjnych*, prowadzony był przez Barbarę Krywoszejew i Katarzynę Górkiewicz z Fundacji Nowoczesna Polska. Drugi warsztat – *Jak radzić sobie z fałszywymi informacjami* – prowadziła Angelika Tracz oraz Patryk Zakrzewski z Akademi Fact-Checkingu i Stowarzyszenia Demagog. Trzeci warsztat, pn. *Jak zachęcić samego siebie, aby chciało*

się innym, poprowadziła Anna Gnatkowska z Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Ośrodku Nowoczesnych Technologii. Moderatorem ostatniego warsztatu, *Nauczanie w modelu steam – uczeń twórcą*, był Marcin Paks (BeCREO Technologies).

Drugi dzień w Centrum Nauki Experiment rozpoczął się od gry, która odbywała się na wystawie eksponowanej w tym obiekcie, z wykorzystaniem nowych technologii. Animatorem był jej autor, Przemysław Kuryło, edukator w CN Experiment. Innym ważnym punktem tego dnia była debata praktyków, którą moderował dr Grzegorz Stunża (UG/PTEM). Jej uczestnikami byli: Oktawia Gorzeńska (eduzmieniacz.com, dyrektorka 17 LO w Gdyni), Beata Staszyńska-Hansen, Onno Hansen-Staszyński, Maciej Dębski (Fundacja Dbam o Mój Zasięg), Marcin Paks, Radosław Nowak (Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień), Natalia Grzywacz-Leszkowska (CN Experiment). Debata miała na celu opracowanie rekomendacji dla edukacji w dobie informacyjnego konsumpcjonizmu. Niemniej interesująca była prezentacja dobrych praktyk w zakresie edukacji medialnej. Swoją działalność prezentowały tam: Fundacja Nowoczesna Polska, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Stowarzyszenie Demagog, TechSoup Europe oraz CN Experiment. Omawiane praktyki dotyczyły głównie kształcenia kompetencji w zakresie krytycznego podejścia do treści medialnych.

Zarówno w pierwszym, jak i drugim dniu Kongresu prezentowano wystąpienia referatowe. Odnosiły się one do następujących bloków tematycznych: *Propaganda, fake news i krytyczne myślenie; Aktywność i relacje; Aplikacje mobilne i media społecznościowe; Niepożądane zjawiska w sieci; Kultura cyfrowa i dane; Interaktywność, komunikacja, wiedza*. W sumie zaprezentowano około 30 referatów.

Jak widać podczas Kongresu oferowano szereg różnych aktywności i poruszano ogromny wachlarz ważnych i niezwykle aktualnych tematów związanych z przeobrażeniami przestrzeni medialnej i współczesnego społeczeństwa oraz edukacją medialną jako narzędziem kształtowania demokracji, solidarności i pluralizmu. Warto podkreślić, że w Kongresie brały udział niemal wszystkie liczące się instytucje związane z edukacją medialną, zwłaszcza te reprezentujące trzeci sektor. Koresponduje to z sytuacją polskiej edukacji medialnej, która realizowana jest przede wszystkim oddolnie, przez działaczy różnych fundacji i stowarzyszeń. Kongres był, tak jak zaplanowali organizatorzy, okazją do spotkania, wymiany poglądów i podjęcia nowych wspólnych działań dla badaczy, działaczy i edukatorów. Oczekujemy na kolejny, IV już Kongres Edukacji Medialnej, który zgodnie z zapowiedziami organizatorów i dotychczasową chronologią odbędzie się w roku 2020.

Więcej informacji o Kongresie można znaleźć na jego stronie: <http://kongres2018.ptem.org.pl> lub w serwisie YouTube, gdzie dostępny jest reportaż prezentujący przebieg tego wydarzenia: https://www.youtube.com/watch?v=ln2i-8h_3kAY.

